

FF UK v Praze, katedra psychologie
Posudek bakalářské práce

Jméno autora práce: Andrea Šíchová

Název bakalářské práce: Podpora kognitivního rozvoje dospívajících v rodinném a školním prostředí

Oponent: Mgr. Lenka Janoušková

(u každé položky vyjádřete odpovídající možnost písmenem x)

Obsahová hlediska práce

	1	2	3	4
Cíle práce: uvedeny jasně – nejasné, neuvedeny		x		
Soulad obsahu s názvem: ano – částečně		x		
Členění kapitol: logické členění – nevhodné strukturování	x			
Postiženy relevantní aspekty problému: jednoznačně – spíše ne	x			
Stanovené cíle: splněny – nesplněny		x		

Úroveň návrhu projektu

	1	2	3	4
Problém: jasně vymezen – nejasné vymezení	x			
Projekt: analyzován ve vztahu ke klíčovým pojmům – zabývá se jinou problematikou	x			
Metodologie práce: Vhodně zvolená – zcela nevhodně zvolená	x			
Propojení literárně přehledové části s návrhem projektu: organické, projekt logicky navazuje na 1. část – obě části jsou nesourodé	x			

Formální hlediska práce

	1	2	3	4
Jazyková a stylistická úroveň: práce je čtivá, použití jazyka přiměřené – nevyhovuje	x			
Formální úprava práce: odpovídá požadavkům – zahrnuje množství formálních chyb	x			
Grafická úprava: vyhovuje – nevyhovuje	x			
Množství využitých literárních zdrojů: dostatečné – nedostatečné	x			
Aktuálnost literárních zdrojů: vesměs z posledních let – zdroje značně zastaralé	x			
Využití cizojazyčných zdrojů: dostačující – minimální	x			
Odkazy v textu: vcelku odpovídají standardům – chybně uváděné odkazy	x			
Seznam literatury: kompletní, bez větších chyb – nekompletní, s množstvím chyb	x			

Otázky, podněty k obhajobě:

Otázky k navrženému výzkumnému projektu:

- Jaké jiné dostupné výzkumné metody pro zjišťování úrovně kognitivních schopností by bylo možné pro realizaci výzkumu použít již nyní (místo testu WJIII NU, jehož česká verze zatím není k dispozici)?

- Jakými způsoby by bylo možné zajistit, aby učitelé, kteří se budou věnovat žákům v experimentální skupině při práci s aplikací Tablexia, používali co nejméně odlišný způsob práce?

Specifické připomínky (vše podstatné, co se nevešlo do výše uvedených bodů):

Celkové hodnocení práce (slovně, s jasným /ne/doporučením k obhajobě):

Předložená bakalářská práce se věnuje tématu podpory kognitivního rozvoje dospívajících ve školním a rodinném prostředí. Vzhledem k rychlým a významným změnám, které se ve společnosti i v životě každého člověka odehrávají, může být zaměření na kognitivní rozvoj jedinců v období adolescence klíčovým faktorem pro jejich uplatnění v období dospělosti.

V úvodní kapitole se autorka zabývá obdobím dospívání s důrazem na charakteristiku úrovně kognitivních schopností. Tato kapitola je velmi stručná a popisuje pouze vybrané kognitivní oblasti. Doporučovala bych v ní charakterizovat také úroveň těch kognitivních funkcí, na které se zaměřuje dále navrhovaný výzkumný projekt. Při detailnějším rozpracování tématu (např. v rámci diplomové práce) by bylo také přínosné uvést příklady výzkumů zaměřených na úroveň jednotlivých kognitivních schopností u dospívajících.

V další kapitole jsou popsány základní principy teorie kognitivní modifikovatelnosti, která předpokládá, že pro člověka je přirozené učit se rozvíjet své schopnosti a myšlení. Na tomto teoretickém základu jsou založeny metody podpory kognitivního rozvoje. Popis vybraných metod, které se využívají u dospívajících, představuje hlavní část předložené práce.

Autorka nejprve představuje dvě metody kognitivního rozvoje, které se využívají u běžné populace dospívajících: Philosophy for children a Building learning power. V následující kapitole se čtenář setkává s dvěma metodami, které se uplatňují pro rozvoj kognitivních schopností u dospívajících s kognitivním deficitem. Jedná se o Feuersteinův program Instrumentální obohacení a model konceptuálního učení Nyborga. Oceňuji, že popis všech vybraných metod je velmi čtivý a čerpá především ze zahraniční literatury. Na druhou stranu u uvedených metod postrádám (vzhledem k názvu práce) alespoň stručné přiblížení jejich využití v rodinném prostředí.

Následující kapitola představuje ICT jako nástroj podpory kognitivního rozvoje. Zajímavé jsou citované výsledky nedávných výzkumných studií, které se zaměřují na vliv hraní digitálních her na kognitivní schopnosti. V souvislosti s tématem navrhovaného výzkumu se autorka věnuje popisu počítačových kognitivních tréninků, konkrétně tréninku Dys 2.0 a aplikaci Tablexia.

Návrh výzkumného projektu se zaměřuje na efektivitu využití aplikace Tablexia. Tablexia představuje formu digitálního tréninku kognitivních schopností cílící převážně na dospívající s dyslexií. U této aplikace nebyl zatím realizován žádný výzkum, který by ověřoval její účinnost. Tablexia je však využívána v mnoha poradenských pracovištích v České republice. Vzhledem k této situaci považuji návrh výzkumné studie za velmi přínosný.

Výzkumný projekt se zabývá využíváním aplikace Tablexia dospívajícími s dyslexií ve věku 11 až 15 let. Zkoumá potenciální zlepšení kognitivní funkcí, na které aplikace cílí (pracovní paměť, sluchové rozlišování, zraková paměť a zraková serialita). V navrženém výzkumu jsou srozumitelně a přehledně popsány výzkumný problém a předpoklady, výzkumný soubor, metody a průběh výzkumu. Jako hlavní limit při případné realizaci výzkumu vnímám skutečnost, že v současnosti neexistuje česká verze testu zvoleného pro zjišťování úrovně kognitivních schopností.

V další kapitole věnované diskuzi oceňuji popis nežádoucích proměnných spolu s možnostmi snížení jejich vlivu na výsledky výzkumu a podnětné návrhy pro směřování dalších případných výzkumných projektů.

Přes uvedené připomínky pokládám práci za kvalitně zpracovanou. Mohla by proto odstartovat a podpořit realizaci výzkumných studií zaměřených na zkoumání vlivu počítačových aplikací, které se věnují rozvoji kognitivních funkcí.

Andrea Šíchová předložila práci, která splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci. Doporučuji, aby se stala předmětem obhajoby na katedře psychologie UK FF v Praze.

Návrh klasifikace: výborně

V Praze dne 4.9. 2015

podpis